Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej

Średzkie Zeszyty Naukowe

TOM 32 / 2013

Grzegorz Borowski, Marek Grześkowiak

SPRAWOZDANIE ZE STAŁEGO NADZORU ARCHEOLOGICZNEGO ZWIĄZANEGO Z INWESTYCJĄ: USYTUOWANIE NA DZIAŁCE NR 227 W MIEJSCOWOŚCI CIECHÓW, GM. ŚRODA ŚLĄSKA FIGURY ŚW. JANA NEPOMUCENA

(decyzje: nr 1116/ 2013 z dnia 22.07.2013 r. oraz
nr 1565/2013 z dnia 09.10.2013 r.)

Sprawozdanie ma charakter ostateczny

Środa Śląska 2013
© Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej

Wstęp

W okresie od 10.10.2013 r. do 16.10.2013 r. Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej przeprowadziło stały nadzór archeologiczny związany z inwestycją: usytuowanie na działce nr 227 w m. Ciechów, gm. Środa Śląska figury św. Jana Nepomucena. Inwestorem było Starostwo Powiatowe w Środzie Śląskiej.

Prace archeologiczne zrealizowano w oparciu o decyzje Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu nr 1116/2013 z dnia 22.07.2013 r. oraz nr 1565/2013 z dnia 09.10.2013 r.

Z ramienia Muzeum Regionalnego badaniami kierował mgr Grzegorz Borowski.
W pracach archeologicznych brał również udział mgr Marek Grześkowiak.

Przebieg prac archeologicznych

Inwestycja zlokalizowana była w centrum wsi, na zachód od skrzyżowania z drogą relacji Środa Śląska – Kostomłoty, przy bocznej drodze biegnącej do miejscowości Bukówek (ryc. 1).

Prace inwestycyjne wykonywał sprzęt mechaniczny (koparka) oraz pracownicy fizyczni. Na każdym etapie tych prac wykonywany był nadzór archeologiczny.

Już w początkowej fazie robót ziemnych w miejscu planowanej inwestycji natrafiono na duży problem natury technicznej.

Mianowicie po zdjęciu wierzchniej warstwy humusu z darnią, odsłonięto konstrukcję metalową o sporych rozmiarach (fot. 1, 2).

Po wstępnych oględzinach i relacji okolicznych mieszkańców okazało się, że pozostałości metalowej konstrukcji, to dawny zbiornik przeciwpożarowy (część podziemna) zbudowany jeszcze przed II wojną światową, a funkcjonujący podobno również w okresie powojennym.

Tym samym pierwotne plany wykopania stosunkowo niedużego wykopu pod fundamenty pomnika św. Nepomucena stały się niewykonalne.

Zgodnie ze sztuką budowlaną najpierw należało częściowo rozprostować pokrzywione blachy ścian bocznych, a następnie wydobyć na zewnątrz zalegający wewnątrz zasyp.

Podczas prac ziemnych wykopano mechanicznie wykop o wymiarach ok. 1,80 x 3,5 m, usytuowany głównie w zachodniej części dawnego zbiornika przeciwpożarowego.

Od strony zachodniej i północnej profile wykopu praktycznie były w jednej linii ze ścianami metalowego zbiornika (fot. 3, 5). Natomiast od strony wschodniej widoczny był profil ziemny z zasypem z XX w. (fot. 4). Właśnie w tej części zwały ziemi przykrywały jeszcze pozostałą, nie odkrytą część zbiornika. Również od południa grunt nieco przykrywał dawny zbiornik wodny.

W ostatnim etapie prac inwestycyjnych nadzorowano wydobycie zasypu, zalegającego wewnątrz zbiornika. Zasyp składał się z humusu zmieszanego z piaskiem, gruzem ceglanym i śmieciami z XX w. (druty, pogięte rury itp.). Na koniec koparka dotarła do metalowego dna zbiornika. Cały zbiornik przeciwpożarowy składał się z grubych blach żelaznych, nitowanych na połączeniach (fot. 5, 6).

W tym momencie zakończono stały nadzór archeologiczny. Dalsze prace, już tylko budowlane, miały na celu ustabilizowanie terenu (zasypanie i zagęszczenie gruntu w miejscu dużego wykopu). W trakcie tego zadania wykonano jeszcze projektowany fundament pod pomnik, szalując ściany jego wykopu.

Podsumowanie

Podczas stałego nadzoru archeologicznego przy przedmiotowej inwestycji nie zaobserwowano pozostałości nawarstwień kulturowych, ani obiektów archeologicznych. Wszystkie prace ziemne wykonywane były w zasypie z XX w.

DZIENNIK BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH

10.10.2013 r.

Nadzór archeologiczny przy wykonaniu wykopu związanego z przeniesieniem pomnika św. Nepomucena. Prace ziemne wykonywał sprzęt ciężki. Wystąpiły trudności techniczne – w miejscu projektowanego fundamentu pomnika natrafiono na przedwojenny zbiornik przeciwpożarowy. Po odsłonięciu metalowych pozostałości ścian zbiornika (do głębokości ok. 0,80 m) wstrzymano dalsze prace inwestycyjne, czekając na dalsze decyzje nadzoru budowlanego. Brak reliktów archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną i opisową.

16.10.2013 r.

Nadzór archeologiczny przy pogłębianiu wykopu w miejscu zbiornika wodnego (wybieranie zasypu wewnątrz, aż do metalowego dna). Zasyp składał się z przemieszanego humusu ze śmieciami z XX w. Brak reliktów archeologicznych. Wykonano dokumentację polową.
W tym dniu zakończono wszystkie prace badawcze przy inwestycji.

Ogrodnica
Stara Gorzelnia
Ciechów
Buczki
Średzka Woda
Średzianka
Skala 1: 10 000

Ryc. 1

SPIS FOTOGRAFII

Fot. 1. Widok ogólny na wykop od SW (głębokość ok. 0,80 m).

Fot. 2. Widok ogólny na wykop od NW (głębokość ok. 0,80 m).

Fot. 3. Widok na wykop od SE (widoczne metalowe ściany zbiornika z nitami).

Fot. 4. Profil wschodni wykopu z zasypem z XX w. (widok od W).

Fot. 5. Widok na wykop od S (po eksploracji do dna zbiornika).

Fot. 6. Widok na resztki zasypu z wnętrza zbiornika (widoczne śmieci z XX w.).

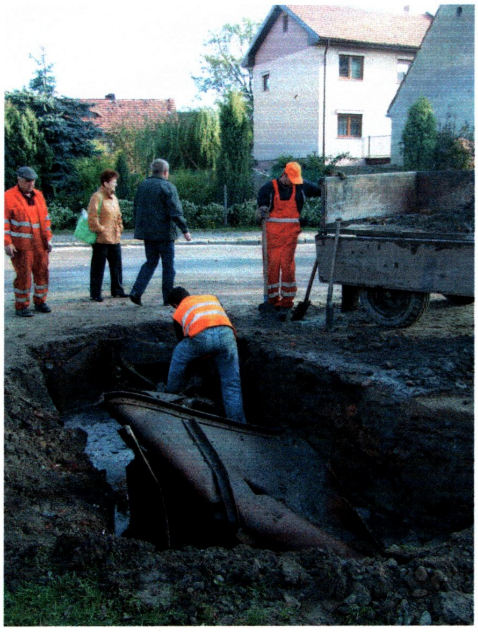

Fot. 1

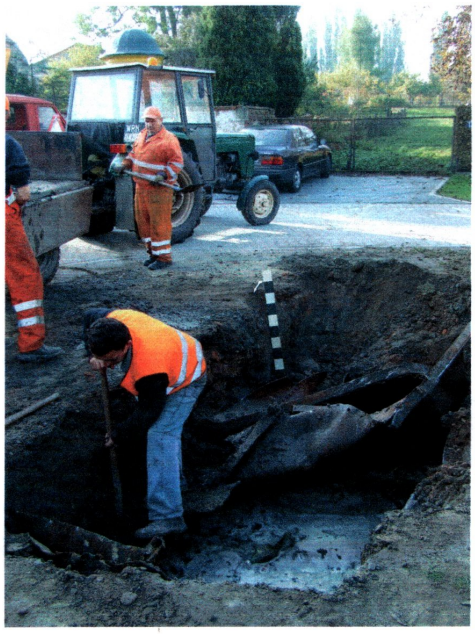

Fot. 2

Fot. 3

Fot. 4

Fot. 5

Fot. 6